02 පාඩම

බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් පිහිට ලද්දෝ

ලෝක සත්ත්වයා කෙරෙහි මහා කරුණාව පතළ කළ අප බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් පිහිට ලත් අය අප්‍රමාණ වේ. සසර කතරින් එතරව මාර්ගඵලාවබෝධය ලැබීමට පුණ්‍ය මහිමය තිබූ සමහර අය සොයා වැඩම කළ උන්වහන්සේ ඔවුන්ට පිහිට වූ හ. එසේ පිහිට වූ අයගෙන් කිහිප දෙනෙකු පිළිබඳ අපි විමසා බලමු.

රජ්ජුමාලා

උරුවෙල් දනව්වේ සිටු ගෙදරක මාලා නමින් දාසියක් වූවා ය. ඇයගේ ස්වාමි දියණිය නපුරු කාන්තාවකි. ඇ දාසියගේ කෙස් වැටියෙන් අල්ලා ඇයට නිතරම පහර දුන්නා ය. ඉවසන්න බැරිම තැන මාලා සිය කෙස්වැටිය කපා දැමුවා ය. ඉක්බිතිව ඇගේ ස්වාමි දියණිය රැහැනක් ගෙන බෙල්ලේ බැඳ එයින් ඇද පහර දෙන්නීය. අගේ ගෙලෙහි බැඳි මේ ලණුව නිසා ඇය රජ්ජුමාලා ලෙසින් ප්‍රකට වූවා ය.

දිනක් තම ස්වාමි දියණියගේ වධ වේදනා ඉවසාගත නොහැකිව සිය දිවි නසාගැනීමේ බලාපොරොත්තුවෙන් ඇය වන රොදකට ගියා ය. මෙය දිවසින් දුටු බුදුරජාණන් වහන්සේ ඇයට අනුකම්පාවෙන් එහි වැඩම කොට දහම් දෙසූ සේක. ඇ බණ අසා සෝවාන් වූවා ය. ගෙදර ගිය ඇය ඉතාම සතුටින් සිටිනු දුටු ස්වාමි දියණිය එයට කරුණු විමසුවා ය. ඇයගෙන් තොරතුරු දැනගත් ස්වාමි දියණිය එතැන් පටන් සොහොයුරියකට මෙන් රජ්ජුමාලාවන්ට ආදරයෙන් සැලකුවා ය. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කරුණාවේ පිහිටින් රජ්ජුමාලා එතැන් පටන් සතුටෙන් කාලය ගත කළා ය.

අසරණ වූ පියා

දෙමාපියන්ට නොසළකන දරුවෝ අද මෙන් ම බුද්ධ කාලයේත් සිටිය හ. සැවත්නුවර එක් ධනවත් බමුණෙක් සිටියේ ය. ඔහුට දරුවන් සතර දෙනෙකි. ඔහු දරුවන් සතර දෙනා ආවාහ කර දී ඔවුන්ට සියලු දේපල බෙදා දුන්නේ ය. ටික කාලයක් ගතවෙද්දී

දරුවෝ බිරින්දෑවරුන්ගේ බස් අසා පියාට නොසළකා හැරියහ. මේ හේතුවෙන් ඉතා අසරණ වූ පියා මහමගට විත් සිඟමන් යදින්නට විය. බුදුරජාණන් වහන්සේ හමු වූ මේ පියා තම දුක කියා සිටියේ ය. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔහුට තමාගේ දරුවන් නොසළකන සැටි කියවෙන ගාථා පෙළක් ඉගැන් වූ හ.

පියා එම ගාථා පෙළ ඉගෙනගෙන ප්‍රසිද්ධ ස්ථානවල ගායනා කරන්නට විය. එදා හැකියාව තිබිය දී දෙමාපියන්ට නොසළකන දරුවන්ට දඬුවම් පැමිණවීමේ නීතියක් විය. එනිසා දරුවෝ මෙය දැනගෙන මහත් බියට පත් වී පියා රැගෙන ගොස් හොඳින් සත්කාර කරන්නට වූහ. පසු දිනක පියාට ලැබුණු වස්ත්‍රයක් බුදුරජාණන් වහන්සේට පූජා කිරීමට පැමිණියේ ය. එහි දී බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ ධර්මය අසා බමුණු පියා මෙන් ම දරුවෝ ද සෝවාන් ඵලයෙහි පිහිටිය හ.

ගැරඬියාට පහරදුන් ළමයි

සියලු සත්ත්වයෝ මෙලොව ජීවත් විය යුත්තෝ වෙති. එහෙත් බොහෝ මිනිසුන් සිතන්නේ මිනිසාගේ යහපැවැත්ම උදෙසා අනෙක් සත්ත්වයන් විනාශ කිරීම තමාගේ අයිතිවාසිකමක් වශයෙනි. එසේ සිතන මිනිස්සු තමාට හිරිහැර යැයි සිතෙන විෂ සහිත, කරදරකාරී සත්ත්වයන් මරාදමති. ආහාරය පිණිස බොහෝ සත්ත්ව ජීවිත නැති කරති. බොහෝ සතුන්ට දඬුවම් කරති. එහෙත් බුද්ධ දේශනාව නම් තමා උපමාකොට අන්‍යයන් නොනැසිය යුතු බවයි. දඬුවම් නොකළ යුතු බවයි. සියලු සත්ත්වයින් දඬුවමට මෙන් ම මරණයට බිය බවත්, තමා උපමාකොට සියලු සත්ත්වයන්ට ආදරය කළයුතු බවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ එක් අවස්ථාවක දරුවන් පිරිසකට දේශනා කළ සේක.

සැවැත්නුවර පිඬු පිණිස හැසිරෙන බුදුරජාණන් වහන්සේට ගැරඬියෙකුට පහරදෙන දරුවන් පිරිසක් හමුවිය. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඒ අහිංසක සතාට පහරදෙන්නේ ඇයිදැයි විමසූහ. ''**බුදුහාමුදුරුවනේ, මේ සතා දෂ්ට කරන නිසා පහර දෙන්නේ යැයි**'' ඔවුහු පැවසූහ. බුදුරජාණන් වහන්සේ සත්ත්ව හිංසාවේ ආදීනව දක්වා ධර්ම දේශනා කළ හ. බණ අසා දරුවෝ සෝවාන් වූ හ.

කිසාගෝතමී

සැවැත්නුවර එක් දුගී පවුලක උපන් කාන්තාවකි, කිසාගෝතමිය. ශරීරය ඉතා කෘශ වූ බැවින් ඇය කිසාගෝතමී නමින් ප්‍රකට වූවා ය. විවාහ වූ ඇයට පුතකු ලැබිණ. කුඩා කාලයේ දී ම හදිසියේ සිය පුතු මිය ගියේ ය. පුතුට ඉතා ආදරයෙන් සිටි ඇය සිය පුතු මියගිය බව පවා අදහාගත නොහැකිව වෛද්‍යවරුන්

සොයා ඒ මේ අත ඇවිද්දාය. සිය දරුවා මියගොස් ඇති බවත්, සුව කළ නොහැකි බවත්, ඇසීමෙන් ඈ උමතු වූවා ය. අවසානයේ බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත ඇය පැමිණියා ය.

උමතුවෙන් සිටි ඇයට බුදුරජාණන් වහන්සේ ධර්මය දේශනා නො කළ හ. දරුවා සුව කිරීමට කිසිවෙකු නොමළ ගෙයකින් අබ ස්වල්පයක් ගෙන එන ලෙස දේශනා කළ හ. තම දරුවා සුව කළ හැකි ය යන වචනය ඇසීමෙන් ම ඇය සතුටට පත් වූවා ය. ඇය ගෙයක් ගෙයක් පාසා අබ සොයා ගියේ සිය දරුවා ද කරමත තබාගෙනය. මෙසේ යන විට දරුවාගේ මළ සිරුර ටිකෙන් ටික කුණුවෙන්නට විය. මළ සිරුරෙන් දුගඳ වහනය වන්නට විය. ඒ සමග ම ඇගේ උමතුව ද සුව විය. සෑම ගෙදරකම අබ තිබූ නමුත් කිසිවෙකු නොමළ ගෙයක් සොයාගැනීමට නොහැකි වූ හෙයින් ඇය යථාර්ථය අවබෝධ කරගත්තා ය. දරුවා අමුසොහොනට විසිකොට බුදුරදුන් සොයා පැමිණි ඇය බණ අසා පැහැදී පැවිදි වූවා ය. රහත් බවට ද පත් වූවා ය.

කුමාර කාශ්‍යප මාතාව

රජගහ නුවරවාසී එක් සිටු දියණියක් වූවා ය. ඇය තරුණ කල පැවිදිවීමට ආශාවෙන් සිටියත් දෙමාපියෝ එයට අකැමති වූහ. ඇය තරුණයෙකුට විවාහ කර දුන්නාය. ටික කලකට පසු ඇය ස්වාමියාගේ ද ආශීර්වාදය ඇතිව පැවිදි වූවා ය. පැවිදි වූයේ දේවදත්ත හිමි යටතේ ය. පැවිදි වී ටික දිනකින් දරුවෙකු ලැබීමට සිටින බව දැනගත් දෙව්දත් තෙරණුවෝ තමාගේ පිරිසට වන මහත් අපවාදය ගැන සිතා ඇයට සිවුරු හැර යන්නට නියම කළ හ.

මහත් අසරණභාවයට පත් වූ ඇය බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පිහිට සොයා පැමිණියා ය. බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ පිළිබඳ කටයුතු කිරීමට විනයධාරී උපාලි මහරහතන් වහන්සේට පැවරූහ. උපාලි මහරහතන් වහන්සේ මේ පිළිබඳ සොයාබැලීමට විසාකා උපාසිකාවට, කොසොල් රජතුමාට හා අනේපිඬු සිටුතුමාට භාර කළ හ. මේ පරීක්ෂණයේ දී තහවුරු වූයේ ඇය පැවිදිවීමට පෙර කුස තුළ දරුවෙකු පිළිසිඳ ගත් බවයි. ඒ අනුව දරුවා ඉපදුන පසු කොසොල් රජතුමා එම දරුවා හදාගැනීමට එකඟ විය. දරුවා ලැබුණු පසු කාශ්‍යප ලෙස නම් කළේ ය. ඔහු රාජ කුමාරයෙකු ලෙස හදා ගත් නිසා කුමාර කාශ්‍යප නමින් හැඳින් වූ අතර ඔහුගේ මව කුමාර කාශ්‍යප මාතාව ලෙස ප්‍රකට විය.

කුමාර කාශ්‍යප දරුවා පැවිදි වී ටික දිනකින් ම රහත් භාවයට පත්විය. තම පුතු ගැන සිතමින් සිටි කුමාර කාශ්‍යප මාතා භික්ෂුණීන් වහන්සේට වසර දොළහක් යනතුරුම රහත් භාවයට පත්විය නොහැකි විය. එහෙත් දිනක් කුමාර කාශ්‍යප රහතන් වහන්සේ හමු වූ අවස්ථාවේ සිය මවට ඇති සෙනෙහස නිසා ඇය මඟහැර වැඩි සේක. මෙතෙක් දවස් තම පුතු වෙත සෙනෙහසින් ගමන් කළ ඇය එයින් කලකිරීමට පත්ව සිත දිරිමත් කොට නොබෝ දිනකින් බවුන් වඩා රහත් වූවා ය.

පටාචාරා

සැවත්නුවර එක් සිටු පවුලක පටාචාරා නම් දියණියක විය. ඇය තරුණ වයසේ දී දෙමාපියන්ගේ ආශිර්වාදය නොමැතිව විවාහයක් කරගත්තා ය. ඇගේ ගෙදර ම සේවය කළ සේවකයෙකු සමග හාද වූ ඇය නිවසෙන් රහසේ ම පිටත් වී යුගදිවිය ගත කළා ය. ඒ අතර ඇයට දරුවෙකු ලැබිණ. දෙවන දරුවා ලැබීමට පෙර ඇයට දෙමාපියන් දැකීමේ ආශාවක් ඇතිවිය. ඒ අනුව ස්වාමියාත් තම දරුවාත් සමග දෙමාපියන් බැලීමට එන අතරතුර මහා වර්ෂාවක් ඇති විය. වැස්සෙන් නොතෙමී සිටීමට කොළ අත්තක් කැඩීමට ගිය ස්වාමියා සර්පයෙකු දෂ්ට කිරීමෙන් මිය ගියේ ය. ඒ අතර මහා වැස්සේ කුස තුළ සිටි දරුවා ද බිහිවිය. ඉක්බිති සිය දරු දෙදෙනා සමග දෙමාපියන් වෙත යන ඇයට අතර මග අචිරවතී ගංගාව හමුවිය. එදා මහා වර්ෂාවෙන් ගංගාවේ වතුර වැඩි වී තිබිණ. දරු දෙදෙනා ම වඩාගෙන යා නොහැකි නිසා ඇය අළුත උපන් දරුවා රැගෙන එගොඩින් තැබුවාය. අනෙක් දරුවා රැගෙන ඒමට ආපසු ගංගාව මැදට එන විට විශාල උකුස්සෙකු ඇවිත් එගොඩ සිටි කුඩා දරුවා ඩැහැගෙන ගියේ ය. එය දුටු ඈ උකුස්සා බිය ගැන්වීමට අත්පුඩි ගසන්නට වූවා ය. අම්මා අත්පුඩි ගසනු දුටු මෙගොඩ සිටි දරුවා තමාට කතා කළේ යැයි සිතා දියට බැස්සේ ය. ඔහු මහා ජලකඳට ගසාගෙන ගියේ ය.

දරු දෙදෙනාත් ස්වාමියාත් අහිමි වූ ඇය හඬා වැළපෙමින් දෙමාපියන්ගේ රැකවරණය සොයාගෙන සැවැත්නුවරට ගියා ය. ඈ එහි යන විට පෙර දින රාත්‍රියේ ඇතිවූ මහා වර්ෂාව නිසා නිවස කඩා වැටී තම සහෝදරයාත්, මව්පිය දෙදෙනාත් මිය ගිය බව දැනගත්තා ය. මේ සියලු සිදුවීම් හමුවේ ඇති වූ මානසික වේදනාව විඳ දරාගැනීමට නොහැකිව ඈ උමතු වූවා ය. ශරීරයේ රෙදිකඩක් වත් නොමැතිව බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත දිව ආවාය. අසල සිටි කෙනෙක් ඇයට හැඳීමට වස්ත්‍රයක් දුන්හ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහා කාරුණික ගුණය ඇය වෙත යොමුවිය. ඇය බණ අසා පැහැදී පැවිදි වූවා ය. අවසන බුද්ධ ශාසනයේ විනයධර භික්ෂුණීන් වහන්සේලා අතර අගතනතුර ලැබීමට තරම් ඈ පින්වන්ත වූවා ය.

ඡත්ත මානවක

සේතව්‍ය නුවර ඡත්ත නම් බමුණු තරුණයෙකු විය. උක්කට්ඨා නුවර පොක්ඛරසාති බමුණාගෙන් ශිල්ප හදාළ ඔහු ගුරු පඬුරු පිණිස කහවණු දහසක් රැගෙන නිවසේ සිට යන අතරමග සොරමුලක් හමුවිය. ඔවුන් මේ තරුණයාට පහර දී මේ මුදල් ලබාගන්නා බව දිවසින් දුටු බුදුරජාණන් වහන්සේ අතර මගට වැඩම කොට ගසක් මුල වැඩ සිටියහ. ඡත්ත මානවකගෙන් තොරතුරු විමසා බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔහු තිසරණ පන්සිල්හි පිහිටුවා **''යො වදතං පවරො මනුජේසු''** යනාදී ගාථා පෙළක් දේශනා කළ හ.

එම ගාථා සිහිකරමින් ගමන්කරන ඔහුට සොර කණ්ඩායම පහර දී මරා මුදල් පැහැරගත්හ. ඡත්තමානවක මියගොස් දෙව්ලොව උපන්නේය. සිය ඥාති පිරිස අවසන් කටයුතු සිදුකරන සොහොනට පැමිණි දෙව්පුත් තමා දෙව්ලොව උපන් බව සඳහන් කළේ ය. එහි වැඩම කළ බුදුරජාණන් වහන්සේ දහම් දෙසූහ. එම ධර්මය අසා ඡත්තමානවක දෙව්පුත් ඇතුළු බොහෝ දෙනෙක් ධර්මාවබෝධය ලබාගත්හ.

මට්ඨකුණ්ඩලී

කිසිවෙකුටත් කිසිවක් නොදෙන ඉතා ලෝභ බමුණෙක් සැවැත්නුවර වාසය කළේ ය. ඔහු නමින් අදින්නපුබ්බක නම් විය. දැඩි ලෝභකම නිසා බමුණා, තමන් ම රන් කැල්ලක් තලා සිය පුතුට කුණ්ඩලාභරණයක් සාදා දුන්නේ ය. එය පැළඳ සිටි පුතු මට්ඨකුණ්ඩලී නමින් ප්‍රකට විය. අදින්නපුබ්බක බමුණා සිය බිරිඳට හෝ දරුවාට පෝෂ්‍යදායී ආහාර ලබා නොදුන්නේ ය. මෙනිසා පුතුට පාණ්ඩු රෝගය සෑදිණි. මුදල් වියදම් වන නිසා රෝගයට නිසි බෙහෙත් කිරීමට පවා කටයුතු නො කළේ ය. අවසානයේ පුතු මරණාසන්න විය. පුතා මිය ගියහොත් ඔහු බැලීමට නිවසට එන මිනිසුන් මාගේ ධනය දකිතියි සිතූ බමුණා ඇඳ පිටින් ම පුතා ඔසවාගෙන ගොස් පිලෙහි තැබී ය.

මවගේ පියාගේ පවා පිහිටක් නොමැතිව අසරණව මරණාසන්නව සිටි මට්ඨකුණ්ඩලී දරුවා දිවසින් දුටු බුදුරජාණන් වහන්සේ අනුකම්පාවෙන් ඔහු වෙත වැඩම කළ හ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දුටු මට්ඨකුණ්ඩලී ඉතා සතුටට පත් වූ අතර සතුටු සිතින් මියගොස් දෙව්ලොව උපන්නේ ය. ඉන්පසු එම දිව්‍ය පුත්‍රයා මිනිස් ලොවට පැමිණ සිය ලෝභී පියා බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත යොමු කළ අතර පියාගේ ලෝභකම නැති කිරීමට ද කටයුතු කළේ ය. මට්ඨකුණ්ඩලී දිව්‍යපුත්‍රයාගේ ක්‍රියා කලාපය බොහෝ දෙනෙකුට ධර්මාවබෝධය ලැබීමට හේතුවක් විය.

අංගුලිමාල

කොසොල් රජතුමාගේ පුරෝහිත වූ භාර්ගව බමුණාගේ හා මන්තානි බැමිණියගේ පුතා අහිංසක නම් විය. ඔහු ශිල්ප උගත්තේ තක්සලා නුවර දිසාපාමොක් ඇදුරුතුමාගෙනි. අහිංසක ඉතා දක්ෂ හා ගුරු භක්තියෙන් යුතු සිසුවෙකු විය. මෙනිසා අනෙක් ශිෂ්‍යයෝ එයට ඊර්ෂ්‍යා කළ හ. ඔවුහු ගුරුතුමාට කේලම් කියා අහිංසක කුමරු හා ගුරුතුමා අතර තිබූ විශ්වාසය බිඳවූහ. අහිංසක කුමරු යම් කෙනෙකු අතින් මරුමුවට පත්කරවීමට සිතූ ගුරුතුමා ඇඟිලි දහසක මාලයකින් ගුරු පූජාවක් පවත්වන ලෙස දැන්වීය.

ගුරුතුමාගේ ඉල්ලීම මත මිනිසුන් මරා එක් මිනිසෙකුගෙන් ඇඟිල්ල බැගින් ගෙන බෙල්ලේ එල්ලාගත් බැවින් අහිංසක අංගුලිමාල නමින් ප්‍රකට විය. අවසානයේ සිය මව වුව ද මරා ඇඟිලි දහස සපුරාගනිමියි, සූදානමින් සිටින අංගුලිමාල දිවසින් දුටු බුදුරජාණන් වහන්සේ එහි වැඩමකොට අංගුලිමාල දමනය කර පැවිදි කළ සේක. රහත්වීමට පින තිබූ ඔහු බුදුරජාණන් වහන්සේ නොවැඩියේ නම් මෑණියන් මරා ආනන්තරිය පාප කර්මයක් සිදුකර ගැනීමට ඉඩ තිබිණ. පසුව අංගුලිමාල තෙරුන් ගැබිණි මවක් උදෙසා කරුණාවෙන් දේශනා කළ අංගුලිමාල පිරිත අදත් මව්වරුන්ට මහත් ආශිර්වාදයක් ගෙනදෙයි.

දෙව්දත් තෙරුන් වහන්සේ

ඉඳ ඉඳ එක වෙහෙර - විඳ විඳ දහම් මනහර
සිඳබිඳ දුක් සසර - අහෝ දෙව්දත් නොදුටි මොක්පුර

සුප්පබුද්ධ රජුගේ පුතා වූ දෙව්දත් කුමරු බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ඥාතිවරයෙකි. දෙව්දත් කුමරු පැවිදිවූයේ බුදුරජාණන් වහන්සේ පළමුව කිඹුල්වත්පුරයට වැඩම කළ අවස්ථාවේ දී ය. ඔහු සමග භද්දිය, අනුරුද්ධ, ආනන්ද, භගු, කිම්බිල සහ උපාලි යන කුමාරවරු පැවිදි වූ හ. දෙව්දත් තෙරුන් හැර සෙසු සය දෙනාම රහත් වූ හ. දෙව්දත් තෙරුන් ධ්‍යාන ලබාගත්තේ ය. ඒවා ද උන්වහන්සේ යොදා ගත්තේ අයහපත පිණිසයි. ධ්‍යාන බලය පෙන්වා අජාසත් කුමරු මිතුරු කරගත් දෙව්දත් තෙරුන්

''**මම බුදුන් මරා බුදු වන්නෙමියි ඔබ ද පියා මරා රජවන්නැයි**'' ද කියා බිම්බිසාර රජු මරා දැමීමට උපදෙස් ලබා දුන්නේ ය.

කොසැඹෑ නුවර දී බුදුරජාණන් වහන්සේ සැරියුත් මුගලන් හිමිවරුන්ට අග තනතුරු ලබාදීමේ දී තමාට තනතුරු ලබා නොදුන්නේ යැයි වෛර බැඳගත් දෙව්දත් තෙරුන් බුදුරජාණන් වහන්සේට බොහෝ හිරිහැර කළේ ය. අජාසත් කුමාරයා සැවැත්නුවර ගයාවෙහි කරවා දුන් ආරාමයේ අධිපතිත්වය දරමින් තමන්ට සංඝයා පාලනය කිරීමට පවරන ලෙස ඉල්ලා සිටියේ ය. එහෙත් බුදුරජාණන් වහන්සේ එයට අවසර නොදුන් නිසා තවත් වෛරය වැඩි වූයේ ය.

දෙව්දත් තෙරුන්ටත් බුදුබව ලැබීමට අවශ්‍ය විය. ඔහු සිතුවේ බුදුරජාණන් වහන්සේ ඝාතනය කොට බුදුබව ලැබිය හැකි බවයි. ඒ සඳහා අජාසත් රජුගේ සහාය ඇතිව දුනුවායන් යොදවා බුදුරජාණන් වහන්සේ මැරවීමට උත්සාහ ගත්තේ ය. එහෙත් එය අසාර්ථක විය. මෙයින් නොනැවතුන දෙව්දත් තෙරණුවෝ බුදුරජාණන් වහන්සේ ගිජ්ඣකූට පර්වත පාමුල සක්මන් කරමින් සිටින විට විශාල ගලක් පෙරලූහ. තවත් ගල් දෙකක් එහි ගැටීම නිසා එම ගල නැවතින. එහෙත් එහි පතුරක් වැදී බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රී පාදයේ ලේ පිරිණ. ජීවක වෛද්‍යතුමා එයට ප්‍රතිකාර කළේ ය. දෙව්දත් තෙරුන් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ලේ සෙලවීම මගින් ආනන්තරිය පාප කර්මය සිදුකර ගත්තේ ය.

මෙයින් නොනැවතුන දෙව්දත් තෙරණුවෝ බුදුරදුන් ඝාතනය කිරීමේ අදහසින් නාලාගිරි ඇතාට රා කල සොළසක් පොවා මත් කොට බුදුරදුන් ඉදිරියට එව්ය. එහෙත් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහාකරුණාව හමුවේ ඇතා දමනය විය. දෙව්දත් තෙරුන් පරාජයට පත්විය. මෙවැනි ක්‍රියා පිළිබඳ දැනගත් මහජනයා ද දෙව්දත් තෙරුන්ට අප්‍රසාදය පළකළේ ය. කරුණු අවබෝධ වූ අජාසත් රජතුමාත් දෙව්දත් තෙරුන්ට කළ සත්කාර නතර කළේ ය. මෙයින් දෙව්දත් තෙර අසරණ විය.

අවසානයේ වර පහක් ඉල්ලා බුදුරජාණන් වහන්සේ ඒවාට අවසර නොදුන් බැවින් සඟ පිරිසක් එක්කොටගෙන සංඝභේදයක් ද ඇති කළේ ය. මෙවැනි ක්‍රියා කළ උන්වහන්සේ අවසානයේ ස්වකීය ශිෂ්‍ය කෝකාලික භික්ෂුව විසින් වැලමිටෙන් ඇණීම නිසා ලේ වමනය කොට රෝගාතුර විය. අසනීපයෙන් මාස නවයක් ගත කළ අනතුරුව බුදුරජාණන් වහන්සේ සරණ ගියේ ය. බුදුරජාණන් වහන්සේ දකිනු කැමැතිව ජේතවනාරාමයට එන අතරමග දී ඔහු පණ පිටින් ම අපායට ඇදගෙන ගියේ ය. ඔහු බුදුරදුන්ට හිරහැර කළ ද අවසානයේ බුදුන් සරණ ගොස් මියගිය නිසා අපායේ දුක්විඳ අවසන් වූ දිනක සට්ඨිස්සර නම් පසේ බුදුවරයෙකු වී උපත ලබන බව විශ්වාසය යි.

අභ්‍යාස

01. බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් පිහිට ලද ඉහත සඳහන් අයට අමතරව තවත් ගුරු හිමියන්ගේ ද උදව් ඇතිව එවැනි චරිත දෙකක් පිළිබඳ විස්තර සොයා ලියන්න.
02. ඉහත සඳහන් කතා වස්තු අතරින් ඔබ කැමති කතා වස්තුවක සිත්ගත් අවස්ථාවක් චිත්‍රයට නගන්න.